

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**ŠILUTĖS LOPŠELIO–DARŽELIO „AŽUOLIUKAS“
FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO**

ATASKAITA

2015-05-07 Nr. K14-3

Šilutė

Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. rugpjūčio 25 d. pavedimą Nr. K8-6.

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė (audito grupės vadovė)

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė

Auditas pradėtas 2014-09-03

Auditas baigtas 2015-05-07

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt

Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

IŽANGA

Finansinis ir teisėtumo auditas atliktas pagal Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos planą¹ ir Savivaldybės kontrolierės Jolitos Stonkuvienės 2014-08-25 pavedimą Nr. K8-6. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė, kontrolierės pavaduotoja Judita Subačienė, Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Rasa Balandienė.

Audituojamas subjektas – Šilutės lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ (toliau – Lopšelis-darželis) – savivaldybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip Savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Įstaigos adresas – Kęstučio g. 5, Šilutė, LT-99182, juridinio asmens kodas – 11119537.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai. Audituojamu laikotarpiu Šilutės lopšeliui-darželiui „Ažuoliukas“ vadovavo direktorė Irutė Lekavičienė, vyriausiąja buhalterė dirbo Johana Vaičiulienė, pavaduotoja ūkio reikalams dirbo Regina Jankauskienė.

Audito tikslai:

- įvertinti audituojamos įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą;
- pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinių ataskaitų rinkinį, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje. Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Šilutės rajono savivaldybės tarybai dėl 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų finansinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Remiantis Šilutės lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ nuostatais², lopšelio-darželio veiklos tikslas – teikti saugų, kokybišką, vaiko raidą atitinkantį ikimokyklinį ir priešmokyklinį bei specialųjį ugdymą, plėtoti švietimo pagalbos teikimo galimybes vaikams ir jų šeimoms. Lopšelyje-darželyje 2014-12-31 metais dirbusių darbuotojų vidutinis skaičius – 49.

Lopšelio-darželio veiklos uždaviniai:

- kurti ir įgyvendinti ugdymo modelius, orientuotus į vaiko prigimtinių galių plėtojimą, bendražmogiškųjų ir tautinių vertybių puoselėjimą;
 - padėti vaikui suvokti bendrąsias žmogaus vertybes;
 - ugdyti vaiko savarankiškumą, iniciatyvą, kūrybiškumą, atskleisti ugdytinio įvairius gebėjimus, puoselėti individualybę;
 - užtikrinti sveiką ir saugią ugdymo(si) aplinką;
 - užtikrinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą;
- Vykdydamas jam pavestus uždavinius, lopšelis-darželis:
- formuoja ir įgyvendina ugdymo turinį pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programas bei individualias programas specialiųjų poreikių vaikams ir kt.

¹ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos planas, suderintas su Šilutės rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu.

² Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. liepos 22 d. sprendimas Nr. T1-1454 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Šilutės lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ nuostatų patvirtinimo.“

Audito metu buvo vertinami Šilutės lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ 2014 metų ataskaitų rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 duomenis;
- 2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal visus finansavimo šaltinius;
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsiskaitant išsipareigojimų ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.4);
- Informacija apie švietimo, kultūros ir meno, socialinių, sveikatos, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų struktūros, pareigybių ir darbo užmokesčio vykdymą 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-4);
- 2014 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas (12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 13-ojo VSAFAS 1 priedas „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 8-ojo VSAFAS 1 priedas „Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 10-ojo VSAFAS 2 priedas „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ ir 3 priedas „Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos“, 6-ojo VSAFAS 4 priedas „Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos“ ir 6-ojo VSAFAS 6 priedas „Informacija apie išankstinius apmokėjimus“, 7-ojo VSAFAS 7 priedas „Apskaitos politikos keitimo ir klaidu taisymo įtaka finansinės būklės ataskaitos straipsniams“ ir 7-ojo VSAFAS 10 priedas „Apskaitos politikos keitimo ir klaidu taisymo įtaka veiklos rezultatų ataskaitos straipsniams“, 17-ojo VSAFAS 7 priedas „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“, 17-ojo VSAFAS 8 priedas „Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus“, 17-ojo VSAFAS 12 priedas „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas“, 17-ojo VSAFAS 13 priedas „Informacija apie išsipareigojimų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis“, 20-ojo VSAFAS 4 priedas „Informacijos apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį“ ir 5 priedas „Finansavimo sumų likučiai“, 25-ojo VSAFAS priedas „Informacija pagal veiklos segmentus“).

Šilutės lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ vykdė Ugdymo kokybės ir modernios aplinkos užtikrinimo programą (Nr. 01). Programai įgyvendinti Savivaldybės taryba³ skyrė iš viso – 1 572,2 tūkst. Lt asignavimų, iš jų:

- mokinio krepšelio lėšos – 388,2 tūkst. Lt (24,7 proc.);
- savivaldybės biudžeto lėšos – 1 025,0 tūkst. Lt (65,2 proc.);

Šilutės lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ 2014 metų kasinių išlaidų (pagal biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitą, Forma Nr. 2. iš viso – 1 580,2 tūkst. Lt. Kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos sudarė

³ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2014 m. vasario 27 d. sprendimas Nr. T1-1061 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2014 metų biudžeto patvirtinimo.“

1 222,9 tūkst. Lt arba 77,4 procento nuo visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos – 353,5 tūkst. Lt arba 22,4 procento nuo visų išlaidų, turto išlaidos – 3,8 tūkst. Lt arba 0,24 procento.

Lopšelis-darželis 2014 metų pabaigai turėjo ilgalaikio turto (likutine verte): 1 082,9 tūkst. Lt, iš jų: ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto – 911,9 tūkst. Lt, trumpalaikio turto – 170,6 tūkst. Lt; atsargos – 1,9 tūkst. Lt (maisto produktų likutis sandėlyje). Per ataskaitinį laikotarpį Lopšelis-darželis įsigijo 2 kompiuterius – 3,75 tūkst. Lt. Nurašyta elektrinė plyta – 4,17 tūkst. Lt, sukauptas nusidėvėjimas – 4,17 tūkst. Lt. „Nebalansinės sąskaitos“ likutis 2014-12-31 sudarė 850,275 tūkst. Lt valstybės turtas: žemės sklypas – 562,0 tūkst. Lt, priemonių rinkinys – 1,135 tūkst. Lt, knyga – 0,070 tūkst. Lt. Per 2014 metus Lopšelis-darželis apskaitoje iš „Nebalansinės sąskaitos“ – „Ūkinis inventorių“ į ilgalaikį turtą perkėlė projektoriaus ekraną, kurio balansinė vertė – 0,535 tūkst. Lt. Išankstiniai apmokėjimai – ateinančių laikotarpių sąnaudos – prenumerata 0,532 tūkst. Lt. Įstaigos mokėtinos sumos 2014 metų pabaigoje sudarė 117,8 tūkst. Lt. Gautinos sumos 2014 m. pabaigai sudarė 116,3 tūkst. Lt.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių. Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

– 2 proc. visų kasinių išlaidų (1 580,2 tūkst. Lt), t.y. 31,6 tūkst. Lt. Ši suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos kasinės išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

– 2 proc. turto vertės likučių (1 082,9 tūkst. Lt), t. y. 21,6 tūkst. Lt.

Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo susipažinta su įstaigos organizacine struktūra ir veikla, ištirta įstaigos apskaitos sistema, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka, įvertintos rizikos, nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys. Audito metu mes nevertinome vidaus kontrolės pasitikėjimo lygio, nes dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus mažos apimties pagrindines audito procedūras.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, pasirinktos audito procedūros ilgalaikio turto, žemės tikrosios vertės apskaitos, 2014 metų 6-ųjų mėnesių finansinės atskaitomybės srityse, kuriose buvo atliktos pagrindinės audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Stebėtojo teisėmis dalyvavome metinėje ilgalaikio turto inventorizacijoje. Taip pat vertinome buhalterinės apskaitos įdiegtos kompiuterinės programos panaudojimą įstaigoje bei finansinių ataskaitų parengimą bei viešinimą interneto svetainėje.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinio tikslumo patikrinimas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, materialaus turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė). Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito

reikalavimais⁴, Tarptautiniais standartais ir mūsų sukaupta audito patirtimi. Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio ir teisėtumo audito nuomonei pareikšti. Atliekant auditą, laikytasi prielaidos, kad pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

AUDITO PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Kontrolės ir audito tarnybos 2014-09-03 raštas Nr. K.6-(3.1.8.)-62 dėl atliktos audito tikrinimo procedūros - finansinių ataskaitų viešinimo vertinimo. Audito metu atlikome vertinimą, ar Šilutės rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai 2014 metų pirmąjį ketvirtį, pusmetį vykdė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatų reikalavimus.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁵ 33 straipsnio nuostatomis, VSS ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje. Vadovaujantis 23-ojo VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“⁶ 22 punkto nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas per 10 kalendorinių dienų nuo tarpinių finansinių ataskaitų pateikimo dienos savo interneto svetainėje paskelbia tarpinių ataskaitų rinkinį.

Vadovaujantis Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymu⁷ patvirtintų Taisyklių 27 straipsnio nuostatomis, tarpinių ir metinių ataskaitų rinkiniai skelbiami ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyriui dienos.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktorius 2013-04-10 įsakymu Nr. A1-354⁸ pavedė Šilutės rajono savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojams finansinių ataskaitų rinkinius pateikti Biudžeto ir finansų skyriui: I-ojo ketvirčio ataskaitų pateikimo terminas iki balandžio 25 d. (savarankiškai apskaitą tvarkančios savivaldybės kontroliuojamos biudžetinės įstaigos, Centralizuota buhalterija), pusmečio ataskaitų pateikimo terminas iki liepos 25 d.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁹ 16 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹⁰ 35 straipsniu, *už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas.*

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 33 straipsnis.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. 1K-213 // V. žinios, 2008, Nr. 70-2685.

⁷ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. A1-579 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės ir jai pavaldžių biudžetinių įstaigų bei kitų Savivaldybės kontroliuojamų subjektų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklės“.

⁸ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. A1-354 „Dėl finansinių ataskaitų rinkinių pateikimo grafiko patvirtinimo“.

⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212, 16; 33.1. str. // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

¹⁰ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046, 35 straipsnis.

Išvada: vertinimo metu 2014-09-03 nustatyta, kad lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ laiku, iki 2014 m. balandžio 25 d., paskelbė savo interneto svetainėje 2014 metų pirmojo ketvirčio finansinių ataskaitų rinkinį, ir iki 2014 m. liepos 25 d., paskelbė savo interneto svetainėje 2014 metų pusmečio finansinių ataskaitų rinkinį.

Kontrolės ir audito tarnybos 2014-09-05 raštas Nr. K6-(3.1.8.)-63 dėl atliktų audito procedūrų 2014 m. 6 –ių mėnesių finansinės atskaitomybės srityje.

Atlikus audito procedūras 2014 metų šešių mėnesių finansinės atskaitomybės srityje, nustatyti neatitikimai.

Finansinės būklės ataskaitos (FBA) duomenų vertinimas

FBA eilutės Nr. C. „Trumpalaikis turtas“ straipsnio III. 5. „Sukauptos gautinos sumos“ duomenys padidinti 6,00 Lt.

FBA eilutės Nr. D. „Finansavimo sumos“ straipsnio IV. „Iš kitų šaltinių“ duomenys padidinti 107,00 Lt.

FBA eilutės Nr. E. „Įsipareigojimai“ straipsnio II. 10. „Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai“ duomenys sumažinti 24,00 Lt.

FBA eilutės Nr. E. „Įsipareigojimai“ straipsnio II.11. „Sukauptos mokėtinos sumos“ duomenys sumažinti 102,00 Lt.

FBA eilutės Nr. F. „Grynasis turtas“ straipsnio IV. 1. „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ duomenys padidinti 25,00 Lt.

Apskaitos registre „Didžioji knyga“ nuo 2014-01-01 iki 2014-06-30 atostogų rezervų kaupinių duomenys buvo kaupiami ir apskaitoje neteisėtai registruojami nepatvirtintomis sąskaitų korespondencijomis. Direktoriaus įsakymu¹¹ patvirtintoje Apskaitos politikoje nepakeistos ir neatnaujintos atostogų rezervų kaupinių sąskaitų korespondencijos. Pateiktas apskaitos registras „Didžioji knyga“, kuriame apskaitos įvykiai ir operacijos atvaizduotos, nesivadovaujant VSAFAS reikalavimais. Sudarant finansinę atskaitomybę, finansavimo pajamų kreditinės sąskaitos turi būti uždarnos, finansavimo sumų likučiai perkeliama į 31XXXXX sąskaitą. Vyr. buhalterė finansavimo sumų bei sukauptų sąnaudų sąskaitų likučių neperkėlė į 31XXXXX sąskaitą. FBA eilutės Nr. F. „Grynasis turtas“ straipsnio IV. 1. „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ duomenys neleistinai padidinti 26 783,00 Lt.

Pažymėtina, kad apskaitos registruose ir tarpinėje finansinėje atskaitomybėje nustatytos klaidos nereikšmingos kiekybiniu požiūriu, tačiau reikšmingos kokybiniu atžvilgiu.

Veiklos rezultatų ataskaitos (VRA) duomenų vertinimas

Lyginant 2014-06-30 VRA duomenis su 2014-06-30 „Didžiosios knygos“ duomenimis, nustatyti apskaitos duomenų neatitikimai:

2014-06-30 Didžiosios knygos likučiai neteisingai perkelti į 2014-06-30 VRA. Audito metu nustatytas 25,00 Lt duomenų neatitikimas.

VRA straipsnio B. „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ I. „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo“ duomenys sumažinti 25,00 Lt. VRA straipsnio C. „Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas“ duomenys padidinti 25,00 Lt.

¹¹ Šilutės lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ direktoriaus 2010-09-28 įsakymas Nr. V-9 „Dėl Apskaitos politikos patvirtinimo“.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹² 35 straipsniu „už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas“.

Vadovaujantis Taisyklių 20 punktu¹³, „vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumą, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis“.

Rekomenduota lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ direktori:

1. Įpareigoti lopšelio-darželio vyr. buhalterę, kad detalai, pagal buhalterinei apskaitai keliamus reikalavimus, paaiškintų audito metu nustatytų 2014 m. birželio 30 d. registro „Didžioji knyga“ ir Finansinės būklės, Veiklos rezultatų ataskaitų rodiklių neatitikimus.

2. Siekiant paaiškinti atskirų ataskaitų susidariusių straipsnių neatitikimus, atliktus ūkinius įvykius ir operacijas pagrįsti pateisinamaisiais dokumentais ir pažymomis.

3. Ištaisytas ir patikslintas 2014 metų pusmečio finansines ataskaitas pateikti Savivaldybės Administracijos Biudžeto ir finansų skyriui.

4. Atnaujinti, papildyti Apskaitos vadovą, kad jis atitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktų, VSAFAS nuostatas (atkreipiant dėmesį į korespondencijų teisingą panaudojimą).

Lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ direktorė 2014-09-30 raštu Nr. SR-(2.4)-118 informavo, kad visi nustatyti neatitikimai ištaisyti, pridėti neatitikimų ištaisymą įrodantys dokumentai:

- Atlikti duomenų taisymai suvestiniame apskaitos registre „Didžioji knyga“.
- Atlikti duomenų taisymai Finansinės būklės ataskaitoje (2014-09-25 B-154).
- Atlikti duomenų taisymai Veiklos rezultatų ataskaitoje (2014-09-25 B-155).
- Lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ direktorės 2014-09-22 įsakymu Nr. V-67 buvo pakeista Apskaitos politikos aprašo „Sąnaudos“ Nr. 15, Nr. 20, Nr. 20.1., Nr. 20.2. punktai, kuriuose buvo nurodytos reikalingos sąskaitų korespondencijos.
 - Memorialinių orderių Nr. 6, Nr. 12 ir Nr. 13 kopijos.
 - Darbo užmokesčio žiniaraščiai (pedagogų).
 - Surašytos Buhalterinės pažymos Nr. 6, Nr. 7, Nr. 8 (koreguojantiems, baigiamiesiems, papildomiems įrašams atlikti), pagal kurias atlikti apskaitoje klaidų taisymai.
 - Pakoreguotos ataskaitos ir registras FBA, VRA, „Didžioji knyga“ (kopijos).
 - Nustatyti neatitikimai finansinėse ataskaitose pataisyti ir pateikti Administracijos Biudžeto ir finansų skyriui.

Kontrolės ir audito tarnybos 2015-01-10 raštas Nr. K10-(3.1.8.)-7 dėl atliktų audito procedūrų inventorizacijos srityje.

Norint įsitikinti, ar ilgalaikio materialiojo turto apskaitos registre įrašytas turtas realiai yra įstaigoje ir jai priklauso, ar faktiškai šio turto likučiai sutampa su apskaitos duomenimis, nuspręsta atlikti ilgalaikio turto inventorizaciją.

¹² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymas Nr. X-1212 // V. žinios, 2007, Nr. 77-3046.

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

Atkreiptinas dėmesys, kad Kontrolės ir audito tarnybai dalyvaujant atlikta ištisinė ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto inventorizacija.

Ištisinės ilgalaikio turto inventorizacijos metu faktiškai patikrinta lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ turto iš viso 80 vnt. – 1 473,038 tūkst. Lt, iš jų: 1 471,998 tūkst. Lt ilgalaikio materialiojo turto, iš jų – 1,040 tūkst. Lt ilgalaikio nematerialiojo turto.

Išvados:

- Inventorizacijos metu pertekliaus ar trūkumo nenustatyta.
- Lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas“ inventorizuojant ilgalaikį turtą įdiegtos tinkamos ir pakankamos kontrolės procedūros.

Kontrolės ir audito tarnybos 2015-04-28 raštas Nr. K10-(3.1.8.)-40 dėl atliktų audito procedūrų ilgalaikio turto – žemės tikrosios vertės apskaitos srityje.

Atlikome pagrindines audito procedūras iš viso – 47 VSS, tarp jų ir lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas. Pagal įstaigos pateiktus apskaitos dokumentus bei kt. papildomus dokumentus bei duomenis, buvo patikrinta:

ar finansinių metų pabaigoje patikslina žemės sklypų tikroji vertė;

ar pagal panaudą perduotų žemės sklypų registracija atvaizduota nebalansinėje sąskaitoje.

Žemės tikroji vertė yra nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo masinio vertinimo duomenimis. Pagal masinio vertinimo vertės paskaičiavimą 2015-01-01 vertė nustatyta 2014 m., t.y., 2014-12-31 duomenimis.

Ilgalaikio materialiojo turto vienetai (žemė), kurių apskaitai taikomas tikrosios vertės metodas, pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, o po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomi tikrąja verte.

VSS patikslina turto tikrąją vertę kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengdamas metines finansines ataskaitas. Turto tikroji vertė taip pat turi būti koreguojama per ataskaitinį laikotarpį, VSS gavus naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra reikšmingas, ir (arba) atsiradus naujų aplinkybių (pavyzdžiui, atlikus turto esminio pagerinimo darbus). Turto tikrosios vertės pokytis (padidėjimas ir sumažėjimas) apskaitoje registruojamas tiesiogiai grynojo turto, tikrosios vertės rezervo sąskaitoje.

Audito metu nustatyta:

Lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ žemės sklypu neatlygintinai naudojasi (pagal panaudą) Pagal Panaudos sutartį žemės sklypo vertė - 562 000,00 Lt. Suvestiniame apskaitos registre „Didžioji knyga“ žemė užregistruota sąskaitoje 013 „Pagal panaudos sutartis gautas turtas“, subsąskaitoje 0130001. Apskaitos duomenų neatitikimų nenustatyta.

Išvada: 2014-12-31 apskaitos suvestinio registro „Didžioji knyga“ 013 sąskaitoje „Pagal panaudos sutartis gautas turtas (žemė)“ bei 2014 metų Aiškinamajame rašte žemės, naudojamos pagal panaudos sutartį, vertė užregistruota teisinga suma, vadovautasi 12-ojo VSAFAS¹⁴ 65 straipsnio reikalavimais.

Kontrolės ir audito tarnybos 2015-10-15 raštas Nr. K.6-(3.1.8.)-73 dėl atliktų audito procedūrų ilgalaikio turto srityje – buhalterinės apskaitos programos panaudojimo vertinimo

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ // V. žinios, 200, Nr. 136-5539.

Atliekant audito tikrinimo procedūras, vertinta, kaip biudžetinių įstaigų vadovai vykdo teisės aktų reikalavimus, ar užtikrina, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita bei sudaro sąlygas: „įsigyti ir naudoti kompiuterines programas ir kitas priemones apskaitai tvarkyti ir skaičiavimams atlikti“.

Vertinimo metu nustatyta, kad biudžetinės įstaigos, savarankiškai tvarkančios buhalterinę apskaitą, ne visos, ne visuomet, nevienodai išnaudoja buhalterinių programų galimybes. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁵ 4 punktu, *už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas*, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, *vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumą, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis*.

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁶ 6.6.2. straipsnio nuostatose numatyta, kad *biudžetinės įstaigos vadovas užtikrina, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita bei sudaro sąlygas: „įsigyti ir naudoti kompiuterines programas ir kitas priemones apskaitai tvarkyti ir skaičiavimams atlikti“*.

Vertinimo metu išskirtos BĮ:

- kurių vadovai nevykdo minėtų Taisyklių reikalavimų, – buhalterinei apskaitai tvarkyti neįdiegtos reikalingos kompiuterinės programos, kad vyr. buhalteriai galėtų atsisakyti daug laiko sąnaudų reikalaujančių rankiniu būdu atliekamų operacijų, kurios sudaro riziką klaidų atsiradimui;
- kuriose įdiegtos buhalterinės apskaitos programos, buhalteriai dirba ir visus modulius įsisavino;
- kuriose modulius įsisavino iš dalies.

UAB „Progra“ įdiegė lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas“ buhalterinės apskaitos programos modulius, kuriais dirbama ir įsisavinta iš dalies, t. y., kai kurios apskaitos sritys (Didžioji knyga, balansas ar kt. apskaitos sritys) tvarkomos Excel lentelių pagalba.

Rekomendavome įstaigos vadovui, vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėmis, užtikrinti, kad būtų laiku priimami sprendimai, susiję su buhalterine apskaita, įsigyti ir naudoti kompiuterines programas bei kitas priemones apskaitai tvarkyti ir skaičiavimams atlikti.

Lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ vadovybė, atsakingi darbuotojai, vykdydami mūsų teiktas rekomendacijas, audito metu operatyviai ištaisė klaidas, kurios turėjo įtakos kokybiniu požiūriu finansinių ataskaitų teisingumui.

Savivaldybės kontrolierė	Jolita Stonkuvienė
Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja	Judita Subačienė
Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė	Rasa Balandienė

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 // V. žinios, 2005, Nr. 67-2431.